

Policie vyšetřuje ztráty protokolů o Salmovi v Rájci

Organizace odbojářů Blanenska, Ministerstvo vnitra, kronika města Rájce i občané byli poškozeni ztrátou dvou protokolních knih města Rájce za roky 1929 až 1946. Dnes vše opět šetří policie. Obě protokolní knihy byly původně uloženy na MNV v Rájci již od dob svého založení /první od roku 1929, druhá od roku 1937/. Přečkaly první i druhou republiku, nacistickou okupaci i dobu socialismu. Po převratu 1989 se po nich slehla země. Zeptali jsme se na jejich osud předsedy OV Českého svazu bojovníků za svobodu Blansko-Boskovice dr. Jiřího Jaroše N. : Jak lze charakterizovat osud těchto knih ?

„Tyto protokolní knihy byly uloženy na obecním úřadě kdysi samostatného Rájce nad Svitavou, který se za socialismu připojením obce Jestřebí rozšířil na nynější město Rájec-Jestřebí. Jsou citovány v historické monografii o dějinách města z roku 1981, kterou vydal tehdejší ředitel okresního archivu v Blansku, dnes zesnulý Dr. Josef Skutil s kolektivem renomovaných historiků dr. Traplem, CSc., dr. Šarhou a dr. Grolichem. Doktor Skutil také pracovně zapsal tyto knihy do tehdejšího inventáře okresního archivu. Pro námitky rájeckých radních, zejména zesnulého Arnošta Mokrého, že jsou potřeba k práci MNV, však nikdy nebyly fyzicky převzaty do státního okresního archivu. Tak to alespoň sdělila současná paní ředitelka archivu. Zde nastal první kámen úrazu. Druhý, závažnější kámen, představovala manipulace s knihami po roce 1989. Ještě v počátku 90tých let pracovníci archivu kontrolou zjistili, že knihy byly na úřadě v pořádku. Poté jejich stopy končily – až do ledna roku 2009, kdy se jakoby „lurdkým zázrakem“ jedna kniha objevila. Po druhé však doposud není ani vidu ani slechu.“

Proč jsou tyto knihy tak důležité pro odbojáře a dokonce pro Ministerstvo vnitra ?

Po nález první protokolní knihy jsme si jako odbojáři ČSBS nechali archivem úředně ověřit řadu stran protokolů z let 1945-46. Ty jednájí o vyšetřování občana říše Huga Nikolause Salma, rájeckého majitele panství. Zápis č. 11 a další dokládají jednání tehdejšího vyšetřovacího orgánu státu – bezpečnostní komise MNV Rájce, s komisařem Rašovským, příslušníkem odboje, v čele, o říšském občanství a přihlášení se k německví Hugo Salma a celé rodiny. Protokoly i jmenovitě komisaři osvědčují německví Hugo Salma, jeho členství v německých organizacích (DAF, BDO a Kriegerkameradschaft podle protokolu komisařů), jeho lhostejnost k české věci za války, a též to, že on sám nikdy nepomohl jedinému českému vlastenci za války. Proto je zaznamenán i hlas významného vojáka II. světové války, zahraničního letce, z pléna schůze MNV Rájec, že za toto vše Hugo Salm a jeho rodina „patří ven!“ (Rozuměj zaslouží odsun.) Samozřejmě, že protokoly zachycují i dva hlasy obhájců Salma, ty však všechny vyvrátili komisaři potvrzením pravdivosti vyšetřovacích spisů a svědectví, uložených tehdy na SNB v Rájci.

Takže tyto knihy vlastně obsahují důkazy o Salmově kolaboraci ?

Ovšemže ano. Právě pro tyto kvality byly protokolní knihy nedobytné jak pro Ministerstvo vnitra při státoobčanském řízení od roku 1992 (!), tak v mém civilním sporu se dcerami Salmovými o pamětní desku v Doubravici. Protokolní knihy jsou veřejné úřední dokumenty. Není možno je považovat za výplody nějakého subjektivního záznamu. Když komisaři veřejně na schůzi prohlásili – a navíc stvrdili to svými podpisy v dalším protokolu – že například pan Salm byl v německých organizacích, když jeden z komisařů a jeden ze zastupitelů veřejně potvrdili věrohodnost všech vyšetřovacích spisů, je nutno považovat toto za právoplatný fakt - a za nic jiného. Právě tato fakta bylo nutno pro restituční řízení absolutně utajit. Mne osobně to též poškodilo u soudu.

Co se to vlastně stalo ?

Ministerstvo vnitra i kronikář města, občan, a organizace odbojářů – ti všichni byli připraveni o jeden z důkazů pro státoobčanské řízení, pro pravdivou historickou dokumentaci okupace, a pro civilní soudy. Kdyby ČSBS a já osobně jsme se dlouhá léta nedožadovali těchto protokolních knih (bylo tomu tak od r. 2003), patrně by ani nedošlo ke zveřejnění nálezu první protokolní knihy.

A co „lurdký zázrak“ ?

Tak někteří právníci ironicky označují „zázračné nalezení první protokolní knihy“. Někteří dokonce považují tento případ za zvláštní druh levitace.

Proč „zázračné nalezení“ ?

Jak byste asi označil situaci, kdy roku 2003 úřad tvrdil, že nemá žádné protokolní knihy a roku 2004 dopisem tento stav potvrdil našemu ČSBS ? Následně r. 2005 Policie ČR Černá Hora při prvním šetření zjistila, že dle úřadu „Protokolní knihy v odhadní hodnotě 340.000 Kč byly odcizeny z pancéřové skříně úřadu bez užití násilí“. R. 2009 úřad Rájce archivu Blansko údajně tvrdil, že „první protokolní kniha byla nalezena v nezajištěné místnosti skladu“. Jak byste vysvětlil tuto situaci jinak, než „levitací nebo lurdkým zázrakem“ ? Anebo pracovníci úřadu měli „bludná vidění“ ? Až dosud úřad nedokázal tuto situaci žádným způsobem ani vysvětlit ani omluvit. A kde levituje druhá kniha ? – ptáme se my odbojáři. Ať ji úřad najde a položí na stůl. Je to jeho povinnost.

Co dále ?

To není problém našeho Svazu. Věc vyšetřuje Policie ČR, která jistě vyšetří vše řádně, a s ohledem na dekrety pro státoobčanské řízení pana Salma. My jsme poukázali na zjištěná fakta a odhalili historickou pravdu. Pro věc pana Salma se zcizovaly nebo utajovaly dokonce i tak závažné úřední dokumenty, jako protokolní knihy.

Když se případně věc odloží ? Požádáme státní zastupitelství o dozor a došetření této věci. I nekonečné příběhy mají jakýsi konec.

Za rozhovor poděkoval Václav Žalud